

МОВОЗНАВСТВО

УДК 811.161.2

СИСТЕМНО-ПАРАДИГМАТИЧНІ ВІДНОШЕННЯ НА МОРФОЛОГІЧНОМУ, СЛОВОТВІРНОМУ ТА СИНТАКСИЧНОМУ РІВНЯХ: ЗІСТАВНИЙ АСПЕКТ

Валух З.О.

*доктор філологічних наук, професор,
Київський національний лінгвістичний університет
zoavalyukh@gmail.com*

У статті проаналізовано системно-парадигматичні властивості твірних слів, представлені в словотвірній парадигмі – комплексній одиниці класифікації й опису словотвірної системи мови, основною функцією якої є системотвірна. Дослідження проведено на основі зіставлення словотвірної, морфологічної та синтаксичної дериваційної парадигм. Установлено, що слово і речення можуть входити до таких рядів співвідношень, які засвідчують системність морфологічного, словотвірного та синтаксичного рівнів мови. Ізоморфізм між трьома типами парадигм полягає в тому, що ці парадигми становлять своєрідні схеми породження вторинних одиниць з однієї вихідної одиниці. З'ясовано структурно-семантичну специфіку словотвірної парадигми в контексті морфологічної та синтаксичної парадигматики. Визначено, що словотвірній парадигмі властива нестандартність компонентів і менша регулярність порівняно зі словозмінною. Відмінності між словотвірною і синтаксичною дериваційною парадигмами зумовлені передусім специфічними особливостями системної організації синтаксичного рівня мови, а також багатовимірністю його основної одиниці-конструкції, якою є речення.

Ключові слова: системно-парадигматичні відношення, словотвірна парадигма, морфологічна парадигматика, синтаксична дериваційна парадигма, структурний рівень мови.

SYSTEM-PARADIGMATIC RELATIONS ON THE MORPHOLOGICAL, WORD-FORMING AND SYNTACTIC LEVEL: COMPARATIVE ASPECT

Valiukh Zoia Orestivna,

*Doctor of Philology, Professor,
Kyiv National Linguistic University,
e-mail: zoavalyukh@ukr.net*

Introduction. Among the most urgent tasks of the Ukrainian derivatology, which need to be solved, there is the problem of system-paradigmatic relations of language units in the word formation, represented by the derivational paradigm. This paradigm is the universal systematic way of determining word forming potential of words belonging to different parts of speech, because it is formed by the unity of derivatives in paradigmatic relations, which are directly motivated by the very same derivative word. The intensive search for the system in a language on all its structural levels and isomorphism of language levels are reasons for using the morphological notion of paradigm in different spheres of linguistics: phonology, lexicology, syntax and word formation. The specifics of word-forming paradigm is especially clear in comparison to morphological and syntactic paradigms because morphology, word formation, syntax are closely connected and interact as three intertwining levels of grammatical system.

Purpose. The purpose of the article is to determine the specifics of the system-paradigmatic characteristics of derivative words in the context of morphological and syntactic paradigm, to find the isomorphisms and the differences between word-forming, morphological and syntactic derivational paradigms. **Methods.** The study is conducted by comparing the word-forming, morphological and syntactic derivational paradigms and detect their isomorphism and find the structural semantic specifics of word-forming paradigm in the context of morphological and syntactic paradigms. **Results.** It has been determined that word-forming paradigm has non-standard components and less regularity than word-modification paradigm. The differences between the word-forming and syntactic derivational paradigm are due to the specifics of system organisation of the syntactical level of language, and also by the multidimensionality of its main construction, that is the sentence. **Conclusion.** The system-paradigmatic characteristics of the derivational words are clearly represented in word-forming paradigm, morphological paradigm and syntactic derivational paradigm. At the same time the word-forming paradigm has its specifics predetermined by the nature of the word formation, which is the nominational sphere of language closely connected to out of language reality.

Keywords: system-paradigmatic relations, word-forming paradigm, morphological paradigm, syntactic derivational paradigm, structural level of language.

Формулювання проблеми та обґрунтування актуальності її розв'язання. Одним із актуальних і перспективних напрямів дослідження словотвору, що утвердився в кінці ХХ – на початку ХХІ сторіччя, став основоцентричний, кінцевою метою якого є систематизація словотвірних одиниць з оперттям на твірну основу як типологізувальний чинник. У зв'язку з цим дослідники зосередили свою увагу на вивченні комплексних системотвірних одиниць, зокрема словотвірних парадигм слів різної частиномовної належності, що не тільки слугують універсальним засобом установлення їхнього дериваційного потенціалу, а й щонайповніше віддзеркалюють системно-парадигматичні властивості. Використання відносно нового в теорії словотвору поняття парадигми, яке спочатку застосовували лише в морфології і кваліфікували як зразок, схему словозміни, сукупність усіх словоформ того самого слова, засвідчує, що парадигматика як одна з форм функціонування мовних одиниць і категорій охоплює своєю дією всі структурні рівні мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упродовж тривалого часу традиційно в лінгвістичних студіях терміни “парадигма”, “парадигматичні відношення”, “парадигматика” вживали стосовно системи словозміни певної мови. Проте становлення морфологічної парадигматики відбувалося одночасно з установленням деяких словотвірних і синтаксичних закономірностей, урахування яких сприяло розмежуванню та уточненню складників морфологічної парадигми. Ф. де Соссюр (1977) словозмінні парадигми розглядав лише як один із різновидів асоціативних рядів, насамперед тих, які характеризуються поряд із невизначеністю послідовності ще й обмеженою кількістю членів, а сукупності спільнокореневих слів, ряди різнокореневих слів з тим самим суфіксом, ряди синонімів, асоціації слів за акустичними образами та ін. наводив як зразки асоціативних груп. Таке розуміння асоціативних (парадигматичних) відношень виходило далеко за межі тих, у яких перебувають члени морфологічних парадигм, і уможливило виокремлення дериваційних парадигм із різним ступенем ізоморфності морфологічним парадигмам (Грещук, 1985).

Одними з перших, хто з метою виявлення системності мови на всіх її структурних рівнях та потребою виокремити комплексну одиницю, що має системотвірну функцію, використали поняття “словотвірна парадигма” у своїх лінгвістичних студіях, були О. Тихонов, Р. Манучарян, О. Земська, В. Лопатін, К. Бузашшова, В. Грещук. Сучасна лінгвістика (Р. Бачкур, З. Валюх, І. Джочка, О. Микитин, О. Кушлик, Р. Познанський) користується цим поняттям для встановлення подібності в будові різних підсистем мовної системи та виявлення парадигматичних (“вертикальних”) відношень у словотворі, які формує словотвірна парадигма. Особливості

парадигматики словотвору досить помітні на тлі морфологічної та синтаксичної парадигматики, оскільки морфологія, словотвір та синтаксис перебувають у тісній взаємодії як три рівні граматичної системи.

Метою пропонованої статті є аналіз особливостей словотвірної парадигми в контексті морфологічної та синтаксичної дериваційної парадигм.

Виклад основного матеріалу дослідження. Використання поняття парадигми в словотвірній сфері зумовлене тією обставиною, що лінгвісти здавна вважали за можливе говорити не тільки про "форми словозміни", а й "про форми словотворення", тобто різні модифікації мовної одиниці, яка є вихідною (за формою, за змістом чи за формою й за змістом одночасно) (Манучарян, 1981). М. Докуліл (1962), наприклад, описуючи особливості дериваційних процесів у чеській мові, ставив завдання визначити, як сприймається "значення похідного слова у зв'язку з його словотвірною формою" (с. 191). Це засвідчує прагнення до пошуків ізоморфізму між мовними рівнями, який передбачає не повну тотожність різнорівневих одиниць, а тільки подібність, структурний паралелізм (Курилович, 1962), що спричиняється до так званого "вирівнювання поняттєвого апарату" різних розділів науки про мову. Його суть полягає в тому, що в понятті, виробленому в процесі вивчення якогось одного рівня мови, убачають пояснювальну силу іншого її рівня. Таке явище сприяє виявленню нових властивостей об'єкта й уточненню уявлення про нього. У зв'язку з цим морфологічне поняття парадигми почали застосовувати щодо інших рівнів мови, а це уможливило виділити фонематичні, акцентні, лексичні, словотвірні та синтаксичні парадигми. Отже, відбулося розширення значення лінгвістичного терміна "парадигма".

Системно-парадигматичні відношення мовних одиниць у словотворі, морфології й синтаксисі, які є трьома самостійними, але тісно взаємопов'язаними рівнями мовної структури, досить специфічні, хоч і мають багато спільного. Подібність між ними полягає передусім у тому, що ці парадигми становлять своєрідні класифікаційні ряди, схеми породження вторинних одиниць з однієї вихідної одиниці.

Спільним для словотвірної та словозмінної парадигм є наявність у їхній структурі двох частин: постійної, яка об'єднує всі члени парадигми, та змінної, у якій члени парадигми розрізняються і протиставляються. Постійними елементами обох парадигм є основа (твірна чи граматична), змінними – дериваційні чи словозмінні (формотворчі) афікси. Пор.: словотвірна парадигма: *садівник* (*садівниця, садівництво, садівничий, садівницький, садівникувати, садівничити*); словозмінна парадигма: *садівник* (*садівника, садівникові (-у), садівника, садівником, (на) садівнику (-ові), садівники, садівників, садівникам, садівників, на садівниках*).

В основі структурування словотвірної і словозмінної парадигм лежить протиставлення значень: у морфології словозмінних граматичних значень, у словотворі – словотвірних (дериваційних) значень. Члени словозмінної парадигми на основі спільної семантики формотвірної основи реалізують різні граматичні значення за допомогою граматичних (словозмінних) афіксів, а члени словотвірної парадигми на основі семантики спільної для них твірної основи реалізують свої дериваційні значення за допомогою словотворчих формантів. Компонентами словотвірної парадигми є семантично різноплановими, хоч вони й містять спільний значеннєвий елемент. У морфології парадигма постає як комплексна одиниця, що об'єднує не окремі слова, а форми тієї самої лексики з їхніми граматичними значеннями.

Ізоморфізм словотвірної і морфологічної систем, як зазначає М. Янценецька (1979), ґрунтується передусім на тому, що конструктивною ознакою нового слова так само, як і нової форми, є афікс, щоправда, словозмінним афіксам, на відміну від словотворчих, властива абстрактніша семантика, вони не змінюють лексичного значення слова і створюють підґрунтя для синтаксичного функціонування слів (с. 24). Словотворчі афікси багатші за змістом, вони впливають на лексичне значення слова, сприяють формально-семантичній організації лексичної системи мови

Відмінності між словотвірною та словозмінною парадигмами полягають у тому, що словотвірній парадигмі властива, з одного боку, нестандартність її членів і менша регулярність порівняно зі словозмінною, а з другого – твірна основа вільна у виборі афіксальної морфеми в процесі творення дериваційних рядів. Так, процес словотворення починається з того, що основа твірного слова, обираючи афікси, сумісні з нею структурно, граматично і семантично, реалізує свій породжувальний потенціал у похідному слові. Пор.: *дивак* → *дивачка, дивачок, дивачтво, дивачський, дивачувати, дивачити*; *мислити* → *мислитися, мислений, мислячий, мислення, мислитель, вимислити, домислити, змислити, замислити, намислити, недомислити, обмислити, помислити, примислити, розмислити, умислити*. Такої свободи вибору немає в словозмінній парадигмі.

Кількісний та якісний склад словотвірної парадигми визначає насамперед належність вершинного слова до певної частини мови, а в її межах – до лексико-семантичного розряду чи тематичної групи, адже подібно до того, як у морфології іменник має форми відмінків, але не може мати часових і особових форм, так і в словотворі кожен лексико-граматичний розряд, кожна лексико-семантична група слів породжує свої, закономірно саме їй властиві похідні, а кожне узусальне похідне є реалізацією словотвірного потенціалу певного базового слова (Земская, 1992).

Проте в межах одного лексико-граматичного класу і навіть тієї самої лексико-семантичної чи тематичної групи конкретні словотвірні парадигми не завжди є однорідними за своїм якісним і кількісним складом. Загалом конкретних словотвірних парадигм, у яких був би зовсім однаковий набір дериваційних значень, мало, на відміну від парадигм словозмінних, які відзначаються великою симетричністю.

Основними ознаками словотвірної парадигми є частиномовна спільність твірного слова та різна частиномовна належність дериватів – членів парадигми, їхня семантична незалежність, необов'язковість постійного набору словотвірних значень та залежність її дериваційного наповнення від структурно-семантичної і граматичної сутності вихідного слова парадигми.

У морфології ж діє така закономірність: слова, що належать до тієї самої частини мови, мають однакові лексико-граматичні ознаки, однаковий набір словоформ, однакову парадигму відмінювання і дієвідмінювання. Структуру морфологічної парадигми зумовлює не лише належність вихідного слова до якоїсь частини мови, а й набір властивих цій частині мови граматичних категорій. Членами словозмінної парадигми є форми того самого слова, що розрізняються не лексичними, а граматичними значеннями. Морфологічна парадигма містить фіксовану кількість членів, тобто її репрезентують закриті ряди словоформ. Щоправда, у системі граматичних форм можна помітити багато непослідовностей, порушень тих загальних принципів, на яких ґрунтується морфологічна парадигматика сучасної української мови. Проте, незважаючи на це, стандартність і регулярний характер компонентів є типовими рисами морфологічної парадигми.

Свідченням важливості розмежування словозмінних і словотвірних парадигм є введення такого розмежування в синтаксисі. За аналогією до парадигматичних властивостей слова виокремлюють два типи парадигм речення: парадигму словозмінного і парадигму словотвірного типу. К. Городенська (1991) у зв'язку з цим зазначає, що виділення в синтаксичній парадигматиці парадигми словотвірного типу розширює і поглиблює парадигматичний аспект вивчення синтаксичних одиниць, повніше представляє всю складність системної організації синтаксичного рівня мови, оскільки встановлює здатність речення входити в різні ряди співвідношень, тобто бути членом кількох парадигм, що свідчить про різноманітність системних відношень у синтаксисі (с. 145).

Так само, як у словотворі, дериваційна парадигма в синтаксисі – це своєрідна схема, класифікаційний ряд, який має вихідну та похідні одиниці. Дериваційну парадигму базової

синтаксичної одиниці, роль якої виконує насамперед речення, значно рідше – словосполучення, визначають як набір похідних від неї синтаксичних одиниць, утворених на першому етапі деривації, тобто безпосередньо від неї (Городенська, 1991, с. 145). Так, дериваційну парадигму складнопідрядного речення *Синоптики повідомили, що погода зміниться наступного тижня* формують три похідні від нього речення, а саме: безсполучникове складне речення *Синоптики повідомили: погода зміниться наступного тижня*, просте ускладнене речення з приприсудковим залежним другорядним членом *Синоптики повідомили про зміну погоди наступного тижня* і речення з прямою мовою *Синоптики повідомили: "Погода зміниться наступного тижня"*.

Дериваційну парадигму іменника *лісник* формують сім дериватів: *лісничиха* ("дружина особи, названої твірним словом"), *лісничок* ("демінутивність"), *лісничівка* ("оселя лісника"), *лісництво* ("ділянка лісу як господарська одиниця", "установа"), *лісників* ("який належить лісникові"), *лісницький* ("призначений для лісника або який має стосунок до лісника"), *лісникувати* "бути лісником". Як засвідчують приклади, компонентами словотвірної парадигми іменника *лісник* є семантично різнопланові деривати. Незважаючи на те, що всі вони містять спільний значеннєвий компонент, у процесі творення кожного з них відбулося зрушення в його значенні щодо значення твірного слова.

На відміну від словотвірної парадигми, формальна похідність синтаксичних одиниць виявляється в структурному спрощенні, а не в ускладненні формально-граматичної структури базового речення, що досягається за рахунок згортання його компонентів та перебудови синтаксичних зв'язків. Це явище називають синтаксичною конденсацією похідних синтаксичних одиниць щодо вихідної (Вихованець, 1993, с. 173). Така особливість виокремлює дериваційну парадигму речення, робить її відмінною від словотвірної парадигми, членами якої є деривати, що мають складнішу, ніж вихідне слово, формально-семантичну структуру, пор.: *Учень не міг вимовити і слова, бо дуже хвилювався* → *Від хвилювання учень не міг вимовити і слова*; *Коли закінчилися заняття в університеті, хлопець приїхав додому* → *Після закінчення занять в університеті хлопець приїхав додому*.

Порівняльний аналіз дериваційних парадигм у словотворі й синтаксисі виявив, що і словотвірна, і синтаксична дериваційна парадигми репрезентують схеми утворення вторинних одиниць на основі первинної, вихідної одиниці і завдяки цьому асоціюються як такі, що перебувають з нею в парадигматичних відношеннях. Дериваційна парадигма в словотворі виявляє словотвірну спроможність слів, що належать до різних частин мови. Дериваційна парадигма речення чи словосполучення є відображенням регулярних співвідношень синтаксичних одиниць, що встановлюються між базовою синтаксичною одиницею та її похідними, – відношень синтаксичної похідності.

Ізоморфізм дериваційних парадигм слова і речення зумовлює у їхньому складі залежно від вершинної базової одиниці наявність дериватів модифікаційного типу. Прикладами словотвірної модифікації може бути вказівка на малі чи великі розміри, інформація про сприйняття людиною предмета або ситуації з позитивною чи негативною оцінкою тощо, пор.: *степовик* → *степовичка*, *німець* → *німчик*, *козак* → *козаченько*, *козарлюга*, *старець* → *старча* та ін. У цьому разі формант лише модифікує значення твірного, доповнює його інформацією, що стосується певних об'єктивних ознак предмета чи їхньої інтенсивності.

Модифікаційними змінами в семантико-синтаксичній структурі речення супроводжується перетворення двоскладних речень в односкладні означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, пор.: *Я люблю читати* – *Люблю читати*; *Чужим добром ніхто не забагатіє* – *Чужим добром не забагатієш*; *Кішку хтось б'є, а невістці докоряють* – *Кішку б'ють, а невістці докоряють*; *Донька не спить* – *Доньці не спиться*.

Специфіку дериваційних парадигм слова і речення становить те, що вони досить різноманітні за своїм кількісним і якісним складом. Неоднаковий кількісний і якісний склад цих парадигм

залежить від багатьох мовних і позамовних чинників. Одним із таких чинників є природа вихідної одиниці. У словотвірній парадигмі визначальну роль відіграє частиномовна належність твірної основи, належність її до певної лексико-семантичної групи, морфемна структура тощо. Наприклад, що простіше слово за структурою, то воно багатозначніше, а тому й активніше залучається до процесів словотворення, а складні слова, зокрема композити, звичайно формують малокомпонентні словотвірні парадигми, пор.: **худий** → *худавий, худенький, худесенький, худюсінський, худючий, худючий, худина, худорба, худчина, худяк, худнути, худо; землероб* → *землеробство, землеробський*.

У синтаксичній дериваційній парадигматиці найбільша розгалуженість властива тим парадигмам, вихідною одиницею яких є складне речення. Дериваційні парадигми складних речень здебільшого багатоконпонентні. Вони налічують п'ять-шість синтаксичних одиниць. Пор.: *Директор повідомив, що до школи прибуває делегація з Варшави – Директор повідомив: до школи прибуває делегація з Варшави; Директор повідомив: “До школи прибуває делегація з Варшави”;* *Директор повідомив про прибуття до школи делегації з Варшави; Як повідомив директор, до школи прибуває делегація з Варшави.*

Небагатоконпонентність дериваційної парадигми, вихідною одиницею якої є елементарне просте речення, учені пояснюють її структурними особливостями. “Тут виявляється така закономірність, – пише І. Вихованець, – що елементарніша за будовою реченнєва одиниця, то вужчою виявляється дериваційна реченнєва парадигма” (Вихованець, 1993, с. 152). У словотворі – навпаки: непохідні слова мають значно більший словотвірний потенціал, ніж слова з похідною основою.

Висновки й перспективи подальших досліджень. Зіставний аналіз словотвірної, морфологічної та дериваційної синтаксичної парадигм показав, що слово і речення можуть входити до таких рядів співвідношень, які засвідчують системність морфологічного, словотвірного та синтаксичного рівнів мови.

Умовою формування парадигм у морфології і словотворі є здатність вихідної одиниці до регулярних структурно-семантичних модифікацій, здійснюваних за допомогою формальних операцій. Незважаючи на очевидні відмінності таких модифікацій, безсумнівно є те, що і словозмінна, і словотвірна парадигми репрезентують схеми породження, або деривації, вторинних одиниць, які формуються на основі однієї вихідної одиниці і завдяки цьому асоціюються як такі, що перебувають з нею в парадигматичних відношеннях. Мовець може вибирати якийсь компонент парадигми залежно від комунікативних завдань та структурних властивостей самих компонентів і парадигми загалом, тому парадигматику усвідомлюють як галузь закономірного варіювання одиниць і категорій мови в процесі їхнього функціонування з метою побудови мовлення.

Водночас, незважаючи на подібність, структурний паралелізм мовних різнорівневих одиниць, між словозмінною та словотвірною парадигмами є істотні відмінності. Вони зумовлені передусім самою природою словотвору, що являє собою номінативну сферу мови, тісно пов'язану з позамовною дійсністю.

Дериваційна парадигма в синтаксисі ізоморфна словотвірній парадигмі. Ізоморфізм між ними полягає в тому, що словотвірна парадигма відображає дериваційну спроможність як окремих слів, що належать до різних частин мови, так і окремих лексико-семантичних груп слів у межах якоїсь конкретної частини мови, дериваційна синтаксична парадигма – дериваційну спроможність базової синтаксичної одиниці, яка перебуває у відношеннях синтаксичної похідності з іншими її компонентами. Ознакою подібності обох парадигм слугує наявність у їхній структурі модифікаційних дериватів, а також те, що вони не мають постійного дериваційного наповнення. Нестандартність їхніх членів залежить від багатьох чинників, одним із яких у словотвірній парадигмі є граматична сутність мотивувального слова та особливості

його лексичної семантики, у дериваційній синтаксичній парадигмі – якісний набір семантем та лексичне наповнення спільних компонентів. Словотвірну парадигму формують здебільшого похідні одиниці, які включають афікс (префікс, суфікс, конфікс), тому вони є структурно й семантично складнішими, ніж їхні твірні слова. Формальна похідність синтаксичних одиниць виявляється в кількісному спрощенні, а не в ускладненні формально-граматичної структури базового речення.

Відмінності між словотвірною і дериваційною синтаксичною парадигмами зумовлені передусім специфічними особливостями системної організації синтаксичного рівня мови, а також багатовимірністю його основної одиниці-конструкції, якою є речення.

Література

- Вихованець, І.Р. (1993). *Грамматика української мови. Синтаксис*. Київ: Либідь.
- Городенська, К.Г. (1991). *Деривація синтаксичних одиниць*. Київ: Наукова думка.
- Грещук, В.В. (1985). Поняття словотвірної парадигми в сучасній дериватології. *Мовознавство*. № 1, 21–27.
- Земская, Е.А. (1992). *Словообразование как деятельность*. Москва: Наука.
- Курилович, Е. (1962). *Очерки по лингвистике*. Москва: Издательство иностранной литературы.
- Манучарян, Р.С. (1981). *Словообразовательные значения и формы в русском и армянском языках*. Ереван: Луйс.
- Соссюр, де Ф. (1977). *Труды по языкознанию*. Москва: Прогресс.
- Яценецкая, М. Н. (1979). *Семантические вопросы теории словообразования*. Томск: Издательство Томского университета.
- Dokulil, M. (1962). *Tvoření slov v češtině. I. Teorie odvozování slov*. –Praha: Nakl. ěeskosl. akad. vid.

References

- Vykhovanets', I. R. (1993). *Gramatyka ukrains'koi movy. Syntaxys*. Kyiv: Lybid'.
- Horodens'ka, K.H. (1991). *Deryvacia syntaxychnyh odync'*. Kyiv: Naukova dumka.
- Hreshchuk, V.V. (1985). Poniattia slovotvirnoi paradyhmy v suchasnyy deryvatolohii. *Movoznavstvo*. № 1, 21–27.
- Zemskaiia, E.A. (1992). *Slovoobrazovaniie kak d'eiatel'nost'*. Moskva: Nauka.
- Kurylovych, E. (1962). *Ocherki po lingvistik'e*. Moskva: Izdat'el'stvo inostranoi lit'eratury.
- Manuchar'an, R.S. (1981). *Slovoobrazovat'el'nyie znach'eniia i phormy v russkom I armianskom iazykah*. Erevan: Luis.
- Soss'ur, de F. (1977). *Trudy po iazykoznaniiu*. Moskva: Prohress.
- Iantsen'etskaia, M. N. (1979). *Semanticheskie voprosy teorii slovoobrazovaniia*. Tomsk: Izdat'el'stvo Tomskoho univ'ersit'eta.
- Dokulil, M. (1962). *Tvoření slov v češtině. I. Teorie odvozování slov*. Praha: Nakl. ěeskosl. akad. vid.